

Hoe krijgt u het geregeld?

Over de medezeggenschapsregeling in de Wmcz 2018

Met de komst van de nieuwe wet verandert de medezeggenschap. Bestuurders en cliëntenraden moeten daarom opnieuw afspraken maken. Deze worden vastgelegd in de medezeggenschapsregeling die het huidige instellingsbesluit vervangt.

Op basis van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 (Wmcz 2018) moeten zorgaanbieders een medezeggenschapsregeling voor de (centrale) cliëntenraden opstellen. De medezeggenschapsregeling komt in de plaats van het huidige instellingsbesluit. In de medezeggenschapsregeling leggen zorgaanbieder en cliëntenraad vast hoe de medezeggenschap geregeld is. De (centrale) cliëntenraden hebben instemmingsrecht over de medezeggenschapsregeling.

Voor een aantal besluiten waarvoor een adviesrecht is geregeld, geldt de wettelijke verplichting dat in de medezeggenschapsregeling is opgenomen op welke wijze de cliëntenraad wordt betrokken bij de voorbereiding van het besluit. Ook afspraken over extra bevoegdheden worden vastgelegd in de medezeggenschapsregeling. De medezeggenschapsregeling is een belangrijk document dat zorgvuldig moet worden opgesteld.

Het LSR stelt samen met brancheorganisaties van zorgaanbieders in de curatieve zorg en de gehandicaptenzorg een model-medezeggenschapsregeling en model-bekostigingsregelingen op die zorgaanbieder en cliëntenraad kunnen gebruiken. Deze komen eind van dit jaar beschikbaar. De cliënten-

raad kan de eerste stappen in het proces, die hieronder beschreven staan, al zetten.

Afspraken over het opstellen

Bespreek als eerste in de cliëntenraad of jullie bij het opstellen van de medezeggenschapsregeling proactief of afwachtend willen zijn. Maak vervolgens afspraken met de zorgaanbieder over de wijze waarop de medezeggenschapsregeling tot stand komt. Er zijn verschillende mogelijkheden:

- de (centrale) cliëntenraden komen met een voorstel (met of zonder extra ondersteuning);
- de zorgaanbieder komt met een voorstel;
- de cliëntenraden en zorgaanbieder maken samen een voorstel (met of zonder extra ondersteuning).

Verken inhoud

Nadat bepaald is hoe de medezeggenschapsregeling tot stand moet gaan komen, kunt u als cliëntenraad kijken naar de invulling van de medezeggenschapsregeling. Wat moet er in de medezeggenschapsregeling? Hiervoor kan de cliëntenraad een aparte werkgroep opstellen waarin een aantal leden de inhoud gaat uitwerken. Zijn er meerdere cliëntenraden, stel dan een werkgroep samen waarin alle cliëntenraden vertegenwoordigd zijn.

Belangrijk is om te kijken naar wat er in de nieuwe wet wordt verwacht van cliëntenraad en zorgaanbieder en te verkennen wat dat gaat betekenen voor de invulling van taken, werkzaamheden en samenwerking. Vervolgens is het doel deze te vertalen naar de medezeggenschapsregeling.

De werkgroep kan aan de slag met inventariseren:

- Hoeveel leden de cliëntenraad heeft, wie er lid kunnen worden, hoe zij kunnen worden benoemd of ontslagen en wat de zittingsduur is.
- Welke bevoegdheden de cliëntenraden nu hebben op basis van de huidige Wmcz.
- Hoe de verdeling van bevoegdheden tussen cliëntenraden en centrale cliëntenraad is en of aanpassingen noodzakelijk/wenselijk zijn.
- Welke bevoegdheden er op basis van de Wmcz 2018 bij kunnen komen.
- Welke bevoegdheden er op basis van de Wmcz 2018 af zouden kunnen gaan.
- Van welke middelen en voorzieningen de cliëntenraden gebruik kunnen maken en welke zij nodig hebben.
- Hoe de advies- en de instemmingsprocedure eruit zien en welke termijnen de overlegpartners afspreken.
- Wat de leden verstaan onder begrijpelijke informatie (de zorgaanbieder is in de nieuwe wet verplicht om begrijpelijke informatie te verstrekken).
- Hoe de cliëntenraad betrokken wordt bij (afhankelijk van de sector):
 - o wijziging van de doelstelling of de grondslag;
 - o fusie of duurzame samenwerking;
 - o overdracht van de zeggenschap over de zorg of een onderdeel ervan;
 - o ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing;
 - o selectie en benoeming van mensen die leiding geven aan de zorgverlener.
- Hoe de procedure voor het ontbinden van een cliëntenraad eruit ziet.
- Hoe de procedure bindend voordrachtsrecht voor een lid raad van toezicht eruit ziet.
- Hoe de procedure voor het inzetten van het enquêterecht eruit ziet.

- Eventueel: welke extra bevoegdheden bovenwettelijk worden toegekend aan de cliëntenraad.

Bespreken in cliëntenraad

De werkgroep legt de inventarisatie voor aan de hele cliëntenraad – of in geval van meerdere cliëntenraden, aan alle cliëntenraden – met de vraag wat zij opgenomen willen zien in de medezeggenschapsregeling. De werkgroep kan eventueel naast de inventarisatie ook al een voorstel voorleggen ter bespreking in de cliëntenraad. Dit is zeker raadzaam in het geval van meerdere cliëntenraden. De vertegenwoordiger uit de werkgroep bespreekt de inventarisatie en het voorstel in de eigen cliëntenraad.

Voorstel bespreken met zorgaanbieder

Op basis van alle reacties stelt de werkgroep al dan niet samen met de zorgaanbieder – dit is afhankelijk van de eerder hierover gemaakte afspraak – een concept – medezeggenschapsregeling op en legt deze voor aan de cliëntenraden. Wanneer de cliëntenraden het eens zijn, leggen zij de concept-medezeggenschapsregeling voor aan de zorgaanbieder of bespreken deze met de zorgaanbieder.

Instemmingsrecht en bekendmaking

De medezeggenschapsregeling kan pas worden vastgesteld nadat betrokken cliëntenraden ermee hebben ingestemd. Wanneer zorgaanbieder en cliëntenraden het eens zijn, kan de medezeggenschapsregeling worden vastgesteld. De zorgaanbieder brengt vervolgens de medezeggenschapsregeling op een daarvoor geschikte wijze onder de aandacht van cliënten en hun eventuele vertegenwoordigers.